

Janusz Barta, Paweł Fajgielski
Ryszard Markiewicz

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

6. wydanie

KOMENTARZ LEX

a Wolters Kluwer business

Janusz Barta, Paweł Fajgielski
Ryszard Markiewicz

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

6. wydanie

KOMENTARZ LEX

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 lipca 2015 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Cybulska

Opracowanie redakcyjne
JustLuk

Łamanie
JustLuk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumięł, Krzysztof Drzewiecki

Projekt graficzny okładki i strony tytułowej
Cecylia Staniszewska, Ewa Łukasik

.....
: Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących :
: im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej :
: w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. :
: A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty. :
: :
: **SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ** :
: Więcej na www.legalnakultura.pl :
: **POLSKA IZBA KSIĄŻKI** :
:

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-8297-7

6. wydanie

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Od autorów	19

CZEŚĆ PIERWSZA WSTĘP

A. Wprowadzenie	23
B. Ochrona na płaszczyźnie międzynarodowej	34
I. Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Europejska Konwencja Praw Człowieka)	34
II. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu	35
III. Rada Europy	41
1. Konwencja 108 Rady Europy z 1981 r. dotycząca ochrony osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych	41
2. Rezolucje (zalecenia) Rady Europy	48
IV. Unia Europejska	57
1. Ochrona danych osobowych w prawie pierwotnym Unii Europejskiej	57
2. Dyrektywa 95/46/WE	58
3. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	66
4. Dyrektywa 2002/58/WE	74
5. Konwencja z Schengen	74
6. Rezolucje Parlamentu Europejskiego	77
7. Ochrona danych osobowych w instytucjach Unii Europejskiej	77
8. Reforma ochrony danych osobowych w Unii Europejskiej	78
V. OECD	80
1. Wytyczne Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)	80
VI. ONZ	85
1. Wytyczne w sprawie uregulowania elektronicznych zbiorów danych osobowych	85
2. Rezolucja 45 (95) Zgromadzenia Ogólnego ONZ: Wytyczne w sprawie uregulowania kartotek skomputeryzowanych danych osobowych	87

C. Ochrona danych osobowych w systemie prawa polskiego	90
I. Ochrona danych osobowych na gruncie Konstytucji RP	90
II. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (ogólna charakterystyka i założenia)	94
III. Ochrona danych osobowych na gruncie innych ustaw	99
1. Akty stanu cywilnego	99
2. Ewidencja ludności, dowody osobiste, paszporty	100
3. Obywatelstwo polskie	101
4. Cudzoziemcy, repatrianci, uchodźcy	101
5. Oświata i szkolnictwo wyższe	101
6. Praca	102
7. Ubezpieczenia społeczne, działalność ubezpieczeniowa, fundusze emerytalne	102
8. Pomoc społeczna, przeciwdziałanie bezrobociu	103
9. Ochrona zdrowia	104
10. Rachunkowość, podatki, doradztwo podatkowe	105
11. Kontrola państwowa, kontrola skarbową, kontrola celna	105
12. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy, zwalczanie korupcji	106
13. Bankowość, obrót instrumentami finansowymi, fundusze inwestycyjne	106
14. Ruch drogowy, ewidencja kierowców, transport drogowy, przewozy	107
15. Statystyka, archiwa, ściganie zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu .	107
16. Telekomunikacja, świadczenie usług drogą elektroniczną	107
17. Działalność publiczna, wybory, referenda	108
18. Dostęp do informacji publicznej, działalność prasowa	108
19. Działalność gospodarcza, ewidencja i rejestry	108
20. Ewidencja gruntów i budynków, księgi wieczyste	109
21. Porządek i bezpieczeństwo publiczne	109
22. Przetwarzanie informacji o karalności, postępowanie karne	111
23. Usługi detektywistyczne	112
24. Wojsko, służba wojskowa, wywiad i kontrwywiad wojskowy	112
D. Prawo polskie a prawo unijne (zgodność polskiego ustawodawstwa z dyrektywą 95/46/WE)	115
I. Uwagi wprowadzające	115
II. Podstawowe pojęcia – zakres stosowania	126
III. Podstawowe zasady przetwarzania danych osobowych	128
IV. Dane wrażliwe	129
V. Obowiązek informowania jednostki w związku ze zbieraniem dotyczących jej danych	130
VI. Prawo jednostki do informacji (dostęp do dotyczących jej zbiorów danych i kontrola ich przetwarzania)	131
VII. Indywidualne decyzje na podstawie automatycznego przetwarzania danych osobowych	132
VIII. Ochrona danych osobowych a wolność prasy i swoboda twórcza	133
IX. Uprzednia kontrola	134

X.	Rejestracja zbiorów danych osobowych	134
XI.	Odpowiedzialność i sankcje	135
XII.	Kodeksy postępowania	135
XIII.	Organ nadzorczy	136
XIV.	Przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego	136
E.	Zagadnienia szczególne	139
I.	Teoretyczno-konstrukcyjne modele ochrony danych osobowych	139
1.	Ochrona danych osobowych jako przejaw ochrony powszechnych dóbr osobistych. Koncepcja ochrony prywatności	139
2.	Ujęcie własnościowe ochrony danych osobowych	143
3.	Ochrona danych osobowych jako informacji niejawnych (poufnych)	144
II.	Zbiór danych osobowych jako przedmiot prawa i przedmiot ochrony	147
1.	Uwagi ogólne	147
2.	Prawo autorskie	147
3.	Ochrona sui generis	149
4.	Ochrona na podstawie przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	154
5.	Ochrona kontraktowa	157
6.	Inne formy ochrony	158
III.	Obrót danymi osobowymi	160
IV.	Dane osobowe osób prawnych	168
1.	Uwagi ogólne	168
2.	Ochrona na gruncie konwencji międzynarodowych i dyrektyw Unii Europejskiej	170
3.	Proponowany model ochrony danych osobowych osób prawnych	171
V.	Ochrona danych osobowych a działalność mediów	173
1.	Uwagi wstępne	173
2.	Media a dane osobowe – problemy ogólne	174
3.	Prawo Unii Europejskiej	175
4.	Prawo polskie	178
VI.	Przetwarzanie i ochrona danych osobowych w sieciach komputerowych	185
1.	Uwagi ogólne	185
2.	Niemiecka ustawa o ochronie danych osobowych przy teleusługach	187
3.	Handel elektroniczny	189
4.	Przejrzystość systemu	196
5.	Prawo do anonimowości	196
6.	Problemy kryptografii	197
7.	Kodeksy etyczne	201
8.	Dochodzenie naruszeń ochrony danych osobowych	203
9.	Zagadnienia jurysdykcji	204
10.	Poszanowanie praw autorskich a ochrona danych osobowych	204
11.	Postulaty w sprawie ochrony danych osobowych w sieciach komputerowych	206
12.	Polska ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną	207

VII. Szczególne przepisy o ochronie danych osobowych w telekomunikacji	225
1. Uwagi wstępne	225
2. Zapewnienie bezpieczeństwa i poufności	227
3. Ochrona danych osobowych użytkownika	230
4. Sprzęt	235
5. Retencja danych	235
6. Sankcje i egzekwowanie	236
7. Polskie prawo telekomunikacyjne	237
VIII. Odpowiedzialność cywilna z tytułu bezprawnego przetwarzania danych osobowych	251

CZĘŚĆ DRUGA KOMENTARZ

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych	257
Rozdział 1. Przepisy ogólne	259
Rozdział 2. Organ ochrony danych osobowych	348
Rozdział 3. Zasady przetwarzania danych osobowych	398
Rozdział 4. Prawa osoby, której dane dotyczą	515
Rozdział 5. Zabezpieczenie danych osobowych	544
Rozdział 6. Rejestracja zbiorów danych osobowych oraz administratorów bezpieczeństwa informacji	579
Rozdział 7. Przekazywanie danych osobowych do państwa trzeciego	619
Rozdział 8. Przepisy karne	633
Rozdział 9. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	648

CZĘŚĆ TRZECIA MATERIAŁY

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie wzorów imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej inspektora Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	655
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych ...	660
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie wzoru zgłoszenia zbioru danych do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych	668

Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji	673
Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań w celu zapewniania przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez administratora bezpieczeństwa informacji	677
Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych	682
Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 października 2011 r. w sprawie nadania statutu Biuru Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych	685
Wniosek o udostępnienie danych osobowych	688
Wymagania dotyczące struktur baz danych osobowych oraz funkcjonalności zarządzających nimi aplikacji	689
Wskazówki dotyczące sposobu opracowania instrukcji określającej sposób zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych osobowych, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa informacji	696
Wytoczne w zakresie opracowania i wdrożenia polityki bezpieczeństwa	703
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (wyciąg)	715
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (wyciąg)	716
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (wyciąg)	718
Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (wyciąg)	721
Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (wyciąg)	730
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (wyciąg)	734
Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (wyciąg)	760
Konwencja 108 Rady Europy sporządzona w Strasburgu dnia 28 stycznia 1981 r. o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych	762
Protokół dodatkowy do Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych dotyczący organów nadzoru i transgranicznych przepływów danych sporządzony w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r.	773
Traktat o Unii Europejskiej (wyciąg)	777

Spis treści

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wyciąg)	779
Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (wyciąg)	780
Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych	781
Decyzja Komisji 2001/497/WE z dnia 15 czerwca 2001 r. w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych do państw trzecich, na mocy dyrektywy 95/46/WE	813
Decyzja komisji 2010/87/UE z dnia 5 lutego 2010 r. w sprawie standardowych klauzul umownych dotyczących przekazywania danych osobowych podmiotom przetwarzającym dane mającym siedzibę w krajach trzecich na mocy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady	841
Bibliografia	861
Indeks rzeczowy	873

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- BDSG – niemiecka federalna ustawa o ochronie danych osobowych, Bundesdatenschutzgesetz, tekst jedn.: Bundesgesetzblatt 2003, Teil 1, nr 3 z 24 stycznia 2003 r.
- decyzja Komisji 2000/520/WE – decyzja Komisji 2000/520/WE z dnia 26 lipca 2000 r. przyjęta na mocy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, w sprawie adekwatności ochrony przewidzianej przez zasady ochrony prywatności w ramach „bezpiecznej przystani” oraz przez odnoszące się do nich najczęściej zadawane pytania, wydane przez Departament Handlu USA (Dz. Urz. WE L 215 z 25.08.2000, s. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 16, t. 1, s. 119)
- dyrektywa 95/46/WE – dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995, s. 31; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 15, s. 355, z późn. zm.)
- dyrektywa 96/9/WE – dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz. Urz. WE L 77 z 27.03.1996, s. 20; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 15, s. 459, z późn. zm.)
- dyrektywa 97/66/WE (dyrektywa telekomunikacyjna) – dyrektywa 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w dziedzinie telekomunikacji (Dz. Urz. WE L 24 z 30.01.1998, s. 1)
- dyrektywa 2000/31/WE (dyrektywa o handlu elektronicznym) – dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz. Urz. WE L 178 z 17.07.2000, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399)

- dyrektywa 2002/58/WE – dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa o ochronie prywatności i komunikacji elektronicznej) z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002, s. 37; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, s. 514, z późn. zm.)
- dyrektywa 2006/24/WE – dyrektywa 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (dyrektywa o retencji danych) z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniająca dyrektywę 2002/58/WE (Dz. Urz. UE L 105 z 13.04.2006, s. 54)
- dyrektywa 2009/136/WE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r. zmieniająca dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, dyrektywę 2002/58/WE dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów (Dz. Urz. UE L 337 z 18.12.2009, s. 11)
- EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
- IuKDG – niemiecka ustawa o usługach informacyjnych i komunikacyjnych z dnia 13 czerwca 1997 r. (Gesetz zur Regelung der Rahmenbedingungen für Informations- und Kommunikationsdienste – Informations- und Kommunikationsdienste-Gesetz, BGBI. I S. 1870 z późn. zm.)
- Karta ONZ – Karta Narodów Zjednoczonych Statut Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości i Porozumienie ustanawiające Komisję Przygotowawczą Narodów Zjednoczonych (Dz. U. z 1947 r. Nr 23, poz. 90 z późn. zm.)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k. z 1969 r. – ustawa z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 13, poz. 94 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- konwencja 108 – Konwencja Nr 108 Rady Europy sporządzona w Strasburgu dnia 28 stycznia 1981 r. o ochronie osób w związku z automa-

-
- tycznym przetwarzaniem danych osobowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 3, poz. 25)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.c. – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 101 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- KPP – Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 391)
- MPPPOP – Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167, zał.)
- nowela z dnia 25 sierpnia 2001 r. – ustawa z dnia 25 sierpnia 2001 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1087)
- nowela z dnia 22 stycznia 2004 r. – ustawa z dnia 22 stycznia 2004 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. Nr 33, poz. 285)
- nowela z dnia 29 października 2010 r. – ustawa z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497)
- nowela z dnia 7 listopada 2014 r. – ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 1662)
- p.d.g. – ustawa z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- pr. bank. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 128 z późn. zm.)
- pr. pras. – ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.)
- pr. tel. – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.)
- r.d.w.t.o. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024)
- r.d.w.t.o. z 1998 r. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 czerwca 1998 r. w sprawie określenia podstawowych

- warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 80, poz. 521 z późn. zm., uchylone w 2004 r.)
- regulamin Sejmu RP – uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: M.P. z 2012 r. poz. 32 z późn. zm.)
- r.p.ABI.r.z. – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz. U. poz. 719)
- r.z.ABI – rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie trybu i sposobu realizacji zadań w celu zapewniania przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez administratora bezpieczeństwa informacji (Dz. U. poz. 745)
- statut Biura GIODO – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 października 2011 r. w sprawie nadania statutu Biuru Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (Dz. U. Nr 225, poz. 1350)
- TDDSG – niemiecka ustawa o ochronie danych osobowych przy teleusługach (Teledienste-Datenschutzgesetz; będąca częścią ramowej ustawy IuKDG, BGB1. I S. 1870 z późn. zm.)
- TDSV – niemieckie rozporządzenie o ochronie danych w telekomunikacji (Telekommunikations-Datenschutzverordnung)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 47)
- TUE – Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, s. 13)
- TWE – Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C 321E z 29.12.2006, s. 37)
- u.e.l. – ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 388)
- u.g.p.i.k. – ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 153 z późn. zm.)
- układ stowarzyszeniowy – Układ europejski ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony, sporządzony w Brukseli dnia 16 grudnia 1991 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 11, poz. 38, z późn. zm., zał.)
- u.o.b.d. – ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. Nr 128, poz. 1402 z późn. zm.)
- u.o.d.o. (ustawa) – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 z późn. zm.)

u.o.i.n.	– ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228 z późn. zm.)
u.o.n.p.k.	– ustawa z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1225)
u.p.	– ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 355 z późn. zm.)
u.p.a.p.p.	– ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)
u.p.e.	– ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 262 z późn. zm.)
u.p.e.a.	– ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 z późn. zm.)
u.p.p.p.	– ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 455 z późn. zm.)
u.s.d.g.	– ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.)
u.s.p.	– ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 591 z późn. zm.)
ustawa o IPN	– ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1075 z późn. zm.)
ustawa o KRK	– ustawa z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 654 z późn. zm.)
ustawa o NIK	– ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 82 z późn. zm.)
u.ś.u.d.e.	– ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1422)
u.t.d.	– ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1414 z późn. zm.)
u.u.d.	– ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 273 z późn. zm.)
u.u.i.g.	– ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1015 z późn. zm.)
u.w.o.k.p.	– ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 254 z późn. zm.)
u.z.n.k.	– ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.)

Czasopisma

CRi	– Computer und Recht International
CuR	– Computer und Recht
EPS	– Europejski Przegląd Sądowy
IRIS	– IRIS Rechtliche Rundschau der Europäischen Audiovisuellen Informationsstelle
KuR	– Kommunikation und Recht
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
MMR-Beilage	– dodatek do czasopisma Multimedia und Recht
M.P.Pr.	– Monitor Prawa Pracy
M.Pr.Bank.	– Monitor Prawa Bankowego
ODO	– Ochrona Danych Osobowych. Biuletyn Administratorów Bezpieczeństwa Informacji
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna i Pracy
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego; zbiór urzędowy, Seria A
OwSS	– Orzecznictwo w Sprawach Samorządowych
PiP	– Państwo i Prawo
PiZS	– Praca i Zabezpieczenie Społeczne
PPH	– Przegląd Prawa Handlowego
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prz. Sejm.	– Przegląd Sejmowy
PS	– Przegląd Sądowy
PUG	– Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
ZNUJ PWiOWI	– Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace z Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej

Inne

ABI	– administrator bezpieczeństwa informacji
CEIDG	– Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
ETS	– Europejski Trybunał Sprawiedliwości (obecnie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej)
FAQ	– <i>frequently asked questions</i>
GIODO	– Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
NIK	– Najwyższa Izba Kontroli
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny

OECD	– Organisation for Economic Cooperation and Development
rekomendacja 1 (97)	– rekomendacja 1 (97): Data protection law and the media (prawo ochrony danych i media), przyjęta przez Working Party on the Protection of Individuals with Regard to the Processing of Personal Data, 25 February 1997 r., XV/5012/97-EN, WP1, http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/1997/wp1_en.pdf , dostęp 27.05.2015 r.
rekomendacja 3 (97)	– rekomendacja 3 (97): Anonymity on the Internet (anonimowość w Internecie), przyjęta przez Working Party on the Protection of Individuals with Regard to the Processing of Personal Data, 3 December 1997, XV D /5022/97 final, WP 6, http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/1997/wp6_en.pdf , dostęp 27.05.2015 r.
rekomendacja 2 (99)	– rekomendacja 2 (99): On the respect of privacy in the context of interception of telecommunications (w sprawie poszanowania prywatności w związku z telekomunikacyjnym podsłuchem), przyjęta przez Working Party on the Protection of Individuals with Regard to the Processing of Personal Data dnia 3 maja 1999 r., 5005/99/FINAL, WP 18, http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/1999/wp18_en.pdf , dostęp 25.05.2015 r.
rekomendacja 3 (99)	– rekomendacja 3 (99): On the preservation of traffic data by Internet Service Providers for law enforcement purposes, Working Party on the Protection of Individuals with Regard to the Processing of Personal Data, 7 September 1999 r., 5085/99/EN/FINAL, WP 25, http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/1999/wp25_en.pdf , dostęp 25.05.2015 r.
rekomendacja 5 (99)	– rekomendacja 5 (99) w sprawie ochrony prywatności w Internecie: Wytyczne dotyczące ochrony jednostek w związku ze zbieraniem i przetwarzaniem danych na informatycznych autostradach, przyjęta przez Komitet Ministrów Rady Europy 23 lutego 1999 r.
RJD	– Reports of Judgements and Decisions, Registry of the Court, Council of Europe, Strasbourg, Carl Heymanns Verlag KG – seria wydawnicza, w której od 1 stycznia 1996 r. do 31 października 1998 r. były publikowane orzeczenia i decyzje Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wraz z opiniami Europejskiej Komisji Praw Człowieka
SIS	– System Informacyjny Schengen
SKO	– samorządowe kolegium odwoławcze
SN	– Sąd Najwyższy
SOKiK	– Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
TK	– Trybunał Konstytucyjny
TSUE	– Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wcześniej ETS)
WIPO	– World Intellectual Property Organisation
WTO	– World Trade Organisation

OD AUTORÓW

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 z późn. zm.) wprowadziła uregulowania dotychczas całkowicie nieznanne polskiemu systemowi prawnemu. Ta okoliczność oraz fakt, że mamy tu do czynienia ze skomplikowaną materią prawną, spowodowały, iż od samego początku stosowanie wspomnianej ustawy wywoływało i nadal wywołuje wiele problemów oraz wątpliwości. Z tych samych powodów dorobek polskiej doktryny na tym polu jest raczej skromny.

Taki stan rzeczy skłonił nas do podjęcia próby napisania komentarza do ustawy o ochronie danych osobowych. Przygotowując go, korzystaliśmy z zagranicznego piśmiennictwa dotyczącego podobnych aktów prawnych, a także z literatury i komentarzy do dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych (Dz. Urz. WE L 281 z 23.11.1995, s. 31; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 15, s. 355, z późn. zm.), która wywarła niewątpliwie znaczący wpływ na ostateczny efekt prac legislacyjnych w naszym kraju. Staraliśmy się również w możliwie jak najszerszym zakresie uwzględnić wyjaśnienia i opinie formułowane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, a także poglądy prezentowane w rodzimych publikacjach naukowych.

Postanowiliśmy przy tym wyjść poza typowe dla komentarzy założenia sprowadzające się do analizowania poszczególnych przepisów ustawy. Uznaliśmy za celowe dodanie wstępu, który by prezentował ustawę na tle całego systemu prawnego, mówił o jej założeniach, o niektórych ogólnych problemach związanych z ochroną danych osobowych, a jednocześnie konfrontował przyjęte w Polsce rozwiązania prawne z innymi (międzynarodowymi, unijnymi) regulacjami.

Kończąc, chcielibyśmy złożyć podziękowanie pierwszemu Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych – Pani Minister E. Kuleszy – za wyrażenie zgody na wykorzystanie w niniejszej publikacji dokumentów zamieszczonych na stronie internetowej GODO. Wyrażamy także wdzięczność Panu Dr. Włodzimierzowi Wróblowi za konsultację w kwestii skomentowania zamieszczonych w ustawie przepisów karnych.

Podziękowania chcielibyśmy złożyć również Pani Redaktor Katarzynie Ryb-
czyńskiej za trud włożony w opracowanie tej książki.

Chcemy też zaznaczyć, że badania, które zaowocowały napisaniem niniejsze-
go komentarza, prowadzone były w ramach realizacji finansowanego przez Komitet
Badań Naukowych projektu badawczego pt. „Ochrona baz danych osobowych”.

W trzecim wydaniu uwzględniliśmy przede wszystkim nowelizację mocą usta-
wy z dnia 22 stycznia 2004 r. o zmianie ustawy o ochronie danych osobowych
oraz ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwo-
we (Dz. U. Nr 33, poz. 285) oraz nowe rozporządzenia wykonawcze do ustawy.

Czwarte wydanie komentarza zostało zaktualizowane w zakresie odpowia-
dającym zmianom stanu prawnego oraz uzupełnione w obszarze stale powiększające-
go się dorobku doktryny i orzecznictwa. Staraliśmy się również poszerzyć uwagi
odnoszące się do problematyki, która sprawia najwięcej problemów w praktyce sto-
sowania ustawy. Dotyczy to w szczególności obowiązków związanych z zabezpie-
czeniem i dokumentacją przetwarzania danych. Z uwagi na wzrost zainteresowania
problematyką przekazywania danych do państw trzecich przedstawiliśmy także
tzw. standardowe klauzule umowne. Przy analizie zagadnień związanych z reje-
stracją zbiorów danych uwzględniliśmy również nowe możliwości, jakie stwarza
w tym zakresie elektroniczna platforma komunikacji z Generalnym Inspektorem
Ochrony Danych Osobowych.

W piątym wydaniu komentarza uwzględnione zostały zmiany dokonane
w ustawie o ochronie danych osobowych na mocy kilku nowelizacji, w tym prze-
de wszystkim ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy o ochro-
nie danych osobowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 229, poz. 1497),
oraz liczne zmiany innych przepisów odnoszących się do problematyki ochrony
danych osobowych. Ponadto analizy zawarte w niniejszym opracowaniu zostały
wzbogacone o przedstawienie poglądów prezentowanych w najnowszych publi-
kacjach i orzecznictwie.

W kolejnych latach komentowana ustawa była kilkakrotnie nowelizowana, co
znalazło odzwierciedlenie w niniejszym – szóstym wydaniu komentarza. Omówio-
ne zostały zmiany wprowadzone w ustawie o ochronie danych osobowych, w tym
w szczególności przepisy nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 7 listopada 2014 r.
o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. poz. 1662). W tym
okresie powiększył się także dorobek doktryny i orzecznictwa, w związku z tym
najważniejsze publikacje i orzeczenia dotyczące ochrony danych osobowych zo-
stały przedstawione w komentarzu.

*Janusz Barta
Paweł Fajgielski
Ryszard Markiewicz*

CZĘŚĆ PIERWSZA

WSTĘP

A. Wprowadzenie

1. Regulacje prawne dotyczące tworzenia i wykorzystywania zbiorów danych osobowych stały się w latach 70. przedmiotem zainteresowania prawników, a także ustawodawców. Zaczęły się pojawiać ustawy wycinkowe, fragmentaryczne (jak np. w USA Fair Credit Reporting Act – dotyczący posługiwania się informacjami udzielanymi w celu uzyskania kredytu), a także uregulowania kompleksowe (jak pierwsza ustawa o ochronie danych osobowych ogłoszona w Hesji w 1970 r., wyprzedzająca o 7 lat niemiecką ustawę federalną¹). Jeszcze w tej samej dekadzie wydano w Europie dalsze akty prawne zajmujące się ochroną danych osobowych w Szwecji, Danii, Norwegii, Luksemburgu i we Francji, zaś w latach 80. i z początkiem lat 90. – w Austrii, Islandii, Irlandii, Finlandii, Wielkiej Brytanii i na Węgrzech.

Wspomniane zainteresowanie i przedsięwzięcia legislacyjne mają zróżnicowane **podłoże**.

Od dłuższego czasu można było zaobserwować poszerzanie się zakresu zbierania przez rozmaite instytucje publiczne i prywatne informacji na temat obywateli i innych podmiotów życia społecznego. Coraz szerszych upoważnień do zbierania i przechowywania informacji nie równoważyły przedsięwzięcia prawne pozwalające zainteresowanym w pewnym stopniu kontrolować te procesy. Postanowiono wprowadzić odpowiednie regulacje, uznając, że stają się niezbędne dla społeczeństwa pragnącego się rozwijać w sposób wolny od krępującej opieki państwa². Dostrzeżono też, że brak możliwości sprawowania przez jednostkę kontroli nad obiegiem oraz samą treścią informacji na jej temat ogranicza szanse co do samookreślenia, informacyjnej autoprezentacji (*self-determination, informationelle Selbstbestimmung*), godzi

¹ Zob. W. Kilian, *Ochrona danych w przedsiębiorstwach* (w:) *Ochrona danych osobowych (zbiór referatów wygłoszonych na poświęconej problematyce ochrony danych osobowych konferencji naukowej w dniach 27–28 II 1998 r.)*, red. M. Wyrzykowski, Warszawa 1999, s. 99 i n.

² Tak M.-Th. Tinnefeld, *Ochrona danych – kamień węgielny budowy Europy* (w:) *Ochrona danych osobowych (zbiór referatów wygłoszonych na poświęconej problematyce ochrony danych osobowych konferencji naukowej w dniach 27–28 II 1998 r.)*, red. M. Wyrzykowski, Warszawa 1999, s. 33.

w „prawo do wizerunku własnego życia”³ i zniechęca do aktywnego udziału w życiu społecznym⁴.

Odrębnym problemem jest to, że – jak czasem się twierdzi – można i należy liczyć się z ujemnymi konsekwencjami, także w sferze życia politycznego, wynikającymi np. ze wzmocnienia pozycji organów dysponujących rozbudowanymi bankami danych osobowych czy z ograniczeniami aktywności politycznej obywateli przez świadomość, że informacje na temat ich samych oraz ich działalności są gromadzone i mogą być wykorzystywane do trudnych do przewidzenia celów.

Podstawowej przyczyny zainteresowania regulacją prawną przetwarzania danych osobowych upatrywać należy przy tym w zastępowaniu tradycyjnych, manualnych metod gromadzenia i utrwalania informacji o osobach nowoczesnymi, **skomputeryzowanymi systemami** zapisywania, przetwarzania i udostępniania tego rodzaju danych. Przy tak zorganizowanych i funkcjonujących bazach danych osobowych wzrasta niepomierne – jak zauważono – ryzyko naruszenia słuszych interesów osób, na temat których gromadzone są różnorakie informacje. Bierze się to m.in. z niespotykanych wcześniej możliwości koncentracji, a także kojarzenia danych znajdujących się w rozmaitych, rozproszonych, rozbudowanych i przewidzianych dla odmiennych celów zbiorach. Same środki techniczne (jak choćby kryptografia) nie mogą przy tym zastąpić odpowiednich rozwiązań prawnych.

Jak zauważono w toku sejmowych dyskusji nad komentowaną polską ustawą: „Wystarczy mieć trochę wyobraźni i zastanowić się, jak wyglądałoby połączenie danych np. z zakładu telekomunikacyjnego (spis połączeń telefonicznych), ewidencji gruntów (własność nieruchomości), rejestru pojazdów, wypożyczalni książek lub kaset wideo (chodzi o zainteresowania), zakładu energetycznego (zużycie prądu), firmy sprzedaży wysyłkowej (preferencje konsumenckie), poczty (prenumerata czasopism). Uzyskany w ten sposób obraz mógł stanowić realne zagrożenie prywatności” (wypowiedź posła M. Lewandowskiego).

Trudno nie dostrzec, że pozostawienie skomputeryzowanych baz danych zawierających informacje o osobach poza prawną reglamentacją może sprzyjać niedozwolonemu ingerowaniu w szeroko rozumianą wolność osobistą jednostki i jej prywatność, może pozbawiać osoby możliwości dysponowania informacjami na swój temat, decydowania o własnym wizerunku prezentowanym innym osobom lub instytucjom; podkreśla się, że w obliczu obecnej techniki informatycznej **obywatele stają się coraz bardziej „przejrzysti”** (przezroczyści).

³ Stanowi ono w sferze pozamaterialnej odpowiednik prawa do wizerunku mającego za przedmiot fizyczną postać człowieka (tak H. Hubmann). Por. U. Seidel, *Datenbanken und Persönlichkeitsrecht*, Köln 1972, s. 66.

⁴ Jak podkreślał już dawno O. Mallmann, kreowanie ochrony danych osobowych służyć ma nie poszanowaniu zacisza domowego, lecz zagwarantowaniu we wszystkich dziedzinach społecznych szans życiowych zagrożonych przez rozwój techniczny w stosunku zarówno do administracji publicznej, jak i do gospodarki prywatnej. Por. O. Mallmann, *Zielfunktion des Datenschutzes, Kybernetik-Datenverarbeitung-Recht*, Band 6, Frankfurt a. M. 1977, s. 25.

Inną okolicznością, na którą należy zwrócić uwagę, jest coraz większa liczba przedsięwzięć i kontaktów społecznych, ekonomicznych, handlowych oraz prawnych dokonywanych **za pośrednictwem sieci komputerowych**, w tym przede wszystkim Internetu. Sytuacja ta, obok posiadania wielu zalet, otwiera możliwości „obserwowania” i analizowania zachowań poszczególnych osób czy firm. Istnieje ścisły związek między rozwojem usług i rynków telekomunikacyjnych a potrzebą ochrony danych osobowych.

Poszerzony został także dostęp do licznych zbiorów informacji. Sama **informacja** uzyskała przy tym **charakter towaru** o dużej, stale zwiększającej się wartości ekonomicznej⁵.

Wreszcie, mówiąc o wykształcaniu się idei oraz rozwiniętych uregulowań służących ochronie danych osobowych, nie można pominąć znaczenia i oddziaływania europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. W dużej mierze także za jej sprawą wzrosła ranga ochrony praw osobistych, w tym też prawa do prywatności, z którymi ochrona danych osobowych pozostaje w ścisłym powiązaniu.

Podsumowując te wstępne spostrzeżenia, można przyłączyć się do wyznających pogląd, że przepisy poświęcone ochronie danych osobowych służą przede wszystkim realizacji dwóch podstawowych **funkcji**. Z jednej strony mają być instrumentem niezbędnym dla poszanowania podstawowych, uznanych powszechnie praw i wolności, zwłaszcza prawa do prywatności, z drugiej strony ich zadaniem jest ochrona interesów użytkowników najnowszej technologii informatycznej i Internetu, w tym różnych instytucji publicznych, zapewnienie niezbędnego do ich działań zaufania i bezpieczeństwa.

2. Trzeba zaznaczyć, że wprowadzaniu ogólnych regulacji poświęconych ochronie danych osobowych towarzyszą też pewne **obawy**⁶. Nierzadko postrzega się ją jako źródło utrudnień zarówno w sferze prowadzenia działalności gospodarczej, jak i działalności naukowej. Stawiane jest pytanie, czy skądinąd słuszna idea ochrony interesów jednostki związanych z wykorzystywaniem jej danych osobowych nie prowadzi do ustanowienia restryktywnego zakazu dla nieregulowanego zbierania i wykorzystywania informacji (informacji o osobach), czy nie niesie z sobą zagrożeń dla wolności obywatelskich w ogóle; zderzenie z innymi zasługującymi na ochronę wartościami zaznacza się w sposób najbardziej wyraźny, gdy chodzi o przyznane obywatelom prawo do informacji⁷, o wolności

⁵ Sygnalizowane jest towarzyszące temu zjawisko wypierania kapitału przemysłowego przez kapitał informatyczny. *Ibidem*, s. 35.

⁶ Na gruncie amerykańskiego systemu prawnego mówi się o zderzeniach dwóch podstawowych praw i wolności: z jednej strony *right to be left alone*, z drugiej – *free flow of information*.

⁷ Trzeba jednak zauważyć, że do ustaw o ochronie danych wprowadzane są też niekiedy postanowienia służące w istocie zagwarantowaniu dostępu do informacji. Pewnego rodzaju wyrazem przedłożenia prawa do informacji nad ochronę danych osobowych jest przepis art. 15 u.w.o.k.p., który stwierdza: „Informacje o wynagrodzeniu osób podlegających przepisom ustawy oraz o nagrodach rocznych, świadczeniach dodatkowych i odprawach są jawne i nie podlegają ochronie danych osobowych ani tajemnicy handlowej”. Niewątpliwie zasadniczą rolę w zakresie realizacji prawa do

Prezentowana publikacja jest największym na rynku komentarzem do ustawy o ochronie danych osobowych. Autorzy omawiają założenia ustawy i najistotniejsze problemy związane z ochroną danych osobowych oraz prezentują polskie rozwiązania prawne na tle prawa międzynarodowego, w tym unijnego. Opracowanie zawiera również obszerny wybór przydatnych aktów prawnych.

Szóste wydanie komentarza uwzględnia m.in. najnowszą, dużą nowelizację wynikającą z ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej, która wprowadziła zasadnicze zmiany w prawnej regulacji zadań administratora bezpieczeństwa informacji, w tym dotyczące:

- powoływania administratorów bezpieczeństwa informacji i ich obowiązków,
- przekazywania danych osobowych do państw trzecich, które nie zapewniają na swoim terytorium odpowiedniego poziomu ochrony danych osobowych,
- zatwierdzania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wiążących reguł korporacyjnych przyjętych w ramach grupy przedsiębiorców do celów przekazania danych osobowych do innego administratora danych z państwa trzeciego w ramach tej samej grupy.

Komentarz zawiera również omówienie nowych rozporządzeń wykonawczych precyzujących sposoby realizacji tych zadań. Omówiono także najnowszy dorobek orzecznictwa i doktryny odnoszący się do ochrony danych osobowych.

Książka jest przeznaczona zarówno dla prawników, którzy w swojej pracy zawodowej zajmują się omawianą problematyką, jak i dla innych osób (w szczególności administratorów danych oraz administratorów bezpieczeństwa informacji), których działalność dotyczy przetwarzania i ochrony danych osobowych.

Cena: 239 zł
(w tym 5% VAT)

Zamówienia:
infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01
zamowienia.kiaski@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

